

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024г.

**/Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет –
Протокол №.15/14.09.2023 година/**

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Сериозен проблем за образователната ни система са броят на отсъствията на учениците, некоректното им отразяване в училищната документация и бавният темп на намаляване на преждевременно напусналите училище ученици от задължителната училищна възраст.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещето на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училище ученици следва да се основават на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика.

Предложената програма е основана на разбирането, че главна ценност в образователната система е детето (ученикът).

На основата на идентифицираните проблеми в програмата са представени конкретни мерки за реализиране на определените дейности.

Задачите на програмата са:

1. Да очертае дейности по формулираните мерки.
2. Да представи план за действие.

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

I. Мерки

1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение.

Отг.: директор, кл. ръководители

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Отг.: кл. ръководители, учители, педагогически съветник

3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане.

Отг.: кл. ръководители, психолог

4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

Отг.: кл. ръководители, учители, педагогически съветник

5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

Отг.: ученически съвет

6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

Отг.: кл. ръководители и родители

7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

Отг.: кл. ръководители, Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище, психолог

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

8. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отг.: зам.-директор УД, кл. р-ли

9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици.

Отг.: кл. ръководители, учители, педагогически съветник

10. Работа в Механизма за посещавемо и безопасно училище.

Отг.: длъжностно лице

II. Дейности:

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение:

- Своевременно информирание за статута на ученици чрез поддържане на връзка с обществени институции;
- Осъществяване на постоянна връзка с кмета на района;
- При необходимост осъществяване на посещения от страна на педагогическия персонал по домовете на деца в риск;
- Своевременно попълване на регистъра в информационната система „Админ-RS“ – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система;
- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на учениците и представяне в РУО.

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Начален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (кл. р-л, педагогически съветник);

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск);
- Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата;
- Интеркултурно обучение (родители + учители).

Прогимназиален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (кл. р-л, педагогически съветник);
- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск);
- Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране;
- Ученическо самоуправление;
- Индивидуална работа с деца в риск (часовете за консултации);

Дейност 3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

- Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят индивидуална оценка за всеки ученик в риск. Резултатите от оценката на ситуацията на учениците под формата на доклад се предават на директора.

Срок: 30.10.2023г.

Отг.: кл. Ръководител

- Създаване на регистър за децата в риск в училището (информацията в този регистър може да се получи от друго училище, когато детето се премества, по служебен път).

Срок: постоянен

Отг.: кл. р-л, педагогически съветник

- Формиране на екипи според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат от училище. (В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, на Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище, на родителите, на учениците.)

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- за деца в риск да отпаднат от училище поради *трудности в ученето*

Отг.: кл.р-ли, учители, родители, ученици

- за деца в риск да отпаднат от училище поради *поведенчески проблеми*

Отг.: кл.р-ли, пед.

съветник, Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище

- за деца в риск да отпаднат от училище поради *социално-икономически проблеми*.

Отг.: кл. р-ли, пед. съветник, родители

- Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането от училище.

Социално-икономически причини

- *Лошото качество на живота* на определени социални слоеве поставя сериозни препятствия пред образованието на децата и младежите от тези групи;
- *Ниските доходи* не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане;
- Бедността на семейството е съществена причина за отпадането от училище;
- От друга страна, *детето*, което не посещава училище, е ценно и *като трудов ресурс* и често подпомага формирането на семейния бюджет или участва в домакинската работа. Основната им заетост е свързана със:
 - Работа в строителството;
 - деца, които помагат на своето семейство чрез грижа за някои от своите братя, сестри, по-възрастен човек или в домашното стопанство.

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

Образователните причини за отпадане от училище

- затрудненията при усвояване на учебния материал;
- слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище;
- наличие на конфликтни отношения със съученици.

Етнокултурната среда на детето оказва съществено влияние

- ранното встъпване в брак;
- лош жизнен стандарт и битови условия, безработица и др.;
- влиянието на семейството (отглеждане на деца в непълни семейства ниско образователно равнище на родителите, безотговорно родителство и др.).

Познаването на тези специфични гледни точки, които често извеждат проблема отвъд собствената отговорност за неговото причиняване и съществуване, е важна предпоставка за ефективната превенция и ограничаване на отпадането от училище. Родителите акцентират върху трудната икономическа ситуация на семейството, бедността и невъзможността да се посрещнат разходите, свързани с образованието на детето.

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

4.1. Преосмисляне и планиране на работата с родителите:

- Алтернативи на традиционната родителска среща;
- Възможност да признаем собствените си грешки и желанието за промяна;
- Умението да кажем, че имаме нужда от тяхната помощ;
- Родителите – партньори и хора с идеи;
- Разпределението на отговорности и ангажименти.

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

4.2. Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изява:

- Включване на учениците във факултативна подготовка;
- Организиране на различни конкурси и училищни инициативи;
- Участие в общински и областни състезания и олимпиади;
- Подобряване на системата за провеждане на консултации;
- Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата;
- Възможност за участие в училищния живот като партньори;
- Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището.

4.3. Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата

- Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, психолог със застрашените от отпадане ученици;
- Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности;
- Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището;
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП;
- Активна работа на Координационния съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот;
- Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището;
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище;

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- Съвместна работа с МКБППМН , ДСП, отдел „Закрила на детето“, ДПС при РУ;
- Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия;
- Организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

В 69 СУ “Димитър Маринов” функционира ученически съвет, който се основава на принципа на самоуправлението.

Самоуправлението в училище е насочено:

- както в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения;
- има за цел осъществяване на връзка между ученическия съвет и обществеността;
- е за равноправно участие на ученици, родители и учители при решаването на проблеми;
- е за спазването на етиката между ученици и учители;
- се основава на прозрачност в работата на ученическия съвет.

Обект на дейността на ученическия съвет са:

- учебно-възпитателният процес;
- организиране и активизиране на живота на учениците в училище;
- познаване и спазване на правата и задълженията на учениците;
- опазване на училищното имущество.

Основни задачи са:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения;
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия;

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение;
- Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез училищния ученически съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Мерки

- Коледен и Великденски базари;
- Оформяне на кът на книгата;
- “Дари на връстник в нужда”;
- Изготвяне на забавни материали и предмети;
- Участие в мероприятията на училищно ниво, занимания по интереси, извънкласни дейности.

Дейност 6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

- Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове;
- Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище;
- Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане;
- Конкретизиране на правилника на училището в частта му за налагане на наказания на учениците (брой отсъствия – вид наказание);
- Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата;
- Съгласуване на дейностите с ОЗД, МКБППМН, ДПС;
- Материално подпомагане на нуждаещи се семейства: безплатно осигуряване на дрехи и учебници и/или учебни помагала и пособия;

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- Осигуряване на индивидуални часове за консултация за подпомагане на изоставащите деца;
- Санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище;
- Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане;
- Използване на целодневна форма на обучение;
- Осигуряване на средства за приобщаване на изоставащите и застрашени от отпадане към извънкласните форми на училищен живот;
- Развитие на разбирането на детето за постигане на по-голяма отговорност за собственото му поведение;
- Подкрепа на децата/учениците да направят информиран избор за своите постъпки и отношение към света;
- Развитие на умения за взаимопомощ и приемане на различията.

Дейност 7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

- На ниво училище се извършва индивидуална работа с детето в риск;
- Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя *писмен доклад/уведомително писмо до ОЗД* за извършената работа с детето и неговото семейство;
- ОЗД предприема необходимите мерки за закрила след проучване и изготвяне на план за действие.
 - Насочване на деца в риск – с решение на педагогическия съвет при 69 СУ „Димитър Маринов“;
 - Санкциониране на родителите по ЗПУО.

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

Дейност 8. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: класен ръководител, учители, зам.-директор УД

Дейности, разпределени, както следва:

1. Учител.

- В началото на учебния час отразява в ел. дневник закъснелите и отсъстващите ученици;
- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с деца и ученици;
- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител.

- Нанася стриктно броя извинени и неизвинени отсъствия на учениците в ел. дневник на класа;
- При установяване на голям брой неизвинени отсъствия своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Ежемесечно писмено подава справка за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия до директора;
- Изготвя докладна записка до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор.

- Разглежда подадените докладни записки относно ученици, предложени за санкции и ги резолира до председателя на Координационния съвет за планиране, проследяване и

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище;

- Извършва системни проверки на дневници, ученически книжки и следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка;
- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа;
- Въз основа на подадените справки от класните ръководители за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за текущия месец, уведомява писмено Дирекцията за социално подпомагане;
- Свиква заседание на Координационния съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище с цел изслушване на ученици, предложени за налагане на наказание;
- Писмено уведомява ДСП за предстоящи наказания на ученици;
- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информирание на родителите за развитието на детето/ученика и отсъствията му.

Дейност 9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- Идентифициране на отпаднали ученици;
- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании;
- Работа с отпадналите и техните семейства;
- Преодоляване на социалните пречки пред интеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.;
- Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.;
- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин език;

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения;
- Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици;
- Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование;
- Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане;
- Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родители относно ползите от това детето да посещава училище;
- Организиране на срещи с родители и деца с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование;
- Идентифициране на деца с изяви дарби, които да бъдат мотивирани да развият своята дарба чрез допълнителни занимания;
- Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ По ред	Дейности	Отговорник	Срок
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	Кл. ръководители, педагогически съветник, родители	Постоянен

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

2.	Разработване на мерки за подкрепа на ученици в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателската организация	Пед. съветник, Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище	Постоянен
3.	Идентифициране на децата в риск от отпадане	Класен ръководител, пед. съветник	Постоянен
4.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици/в часовете и консултации/	Учители, класни ръководители	Постоянен
5.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици на педагогическия съветник и класния ръководител	Педагогически съветник, класни ръководители	Постоянен
6.	Екипна работа на учители и възпитатели по класове	Учители	Постоянен
7.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на ученици със СОП	Ресурсен учител	Постоянен
8.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	Учители, директор	Постоянен

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

9.	Осигуряване на учебници и учебни помагала за: <ul style="list-style-type: none">- начален етап, допълнителни учебни пособия- прогимназиален етап, безплатни помагала	Директор	Постоянен
10.	Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	Учители	Постоянен
11.	Своевременно информирание на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез електронен дневник	Класни ръководители	Постоянен
12.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	Класни ръководители	Постоянен
13.	Своевременно уведомяване на ДСП, отдел „Закрила на детето“ за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия	Класни ръководители, директор	Постоянен
14.	Регулярно провеждане на родителски срещи	Директор, класни ръководители	Постоянен
15.	Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	Директор	Постоянен

69. Средно училище „Димитър Маринов“

гр. София, ж.к. Дружба 1, ул. “Чудомир Топлодолски” №2, ПК 1592
email: info-2207069@edu.mon.bg, тел.: 02/ 979 09 07

16.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището	Комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен
17.	Активна работа на Координационния съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН, ДСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза в училище, класни ръководители	Постоянен